

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-228/19-J

Název	Základní škola Bratrství Čechů a Slováků, Bystřice pod Hostýnem, Pod Zábřehem 1100, okres Kroměříž, příspěvková organizace
Sídlo	Pod Zábřehem 1100, 768 61 Bystřice pod Hostýnem
E-mail	zichacek@zsbrat.cz
IČ	70 833 648
Identifikátor	600 118 495
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Michal Zicháček, Ph.D.
Zřizovatel	město Bystřice pod Hostýnem
Místo inspekční činnosti	Pod Zábřehem 1100, 768 61 Bystřice pod Hostýnem
Termín inspekční činnosti	7. – 12. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Bratrství Čechů a Slováků, Bystřice pod Hostýnem, Pod Zábřehem 1100, okres Kroměříž, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. V aktuálním školním roce vykázala škola 456 žáků ve 20 třídách základní školy. Výuka probíhala podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Škola porozumění. Školní družina má v letošním školním roce čtyři oddělení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel má pro období 2015 až 2021 zpracovanou koncepci rozvoje školy. Seznámil s ní zřizovatele a projednal ji s pedagogickými pracovníky. Přestože kvantifikované vyjádření strategií k dosažení cílů se v několika případech v praxi ukázalo jako nepřilíživě reálné (například, že do čtyř let bude v hodinách užíváno 80 % správně definovaných výukových cílů), je pozitivní, že uvedený dokument vychází z konkrétních podmínek organizace a strategie ke splnění formulovaných úkolů jsou podrobně rozpracované a komplexně postihují činnost školy. Celkově je koncepce školy účinným nástrojem, škola podle ní pracuje a část úkolů se již podařilo splnit (například vzájemné hospitace učitelů, větší otevření školy veřejnosti).

V souladu s vytyčenými cíli postupuje ředitel školy i při kontrole a řízení. Při pravidelném hodnocení práce prostřednictvím jednání pedagogické rady se škola zaměřuje na vzájemnou výměnu zkušeností z využívání účinných výchovných a vzdělávacích strategií. Zdůrazněn je přitom význam správného stanovení a plnění vzdělávacích cílů. Pro tento účel má škola vytvořený digitální systém vzájemného sdílení cílů. Učitelé zde uvádějí v návaznosti na výstupy vzdělávacího programu ukázky stručně formulovaných cílů vybraných vyučovacích hodin a přesná kritéria pro zhodnocení jejich plnění. Pedagogové získávají zpětnou vazbu nejen z hospitační činnosti prováděné ředitelem a zástupkyní ředitele. Ve škole je zavedena praxe takzvaných otevřených hodin, kdy vyučující plánovitě hospitují navzájem. Pozitivní přínos tohoto systému práce se projevil ve většině sledovaných hodin, zejména ve třídách prvního stupně.

Pedagogický sbor je až na jednu výjimku plně kvalifikovaný. Koncepčně pracuje ředitel školy i při organizování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Využívá pravidelného každoročního hodnocení vyučujících. Mnozí z nich formou písemného plánu osobního rozvoje mimo jiné uvádějí, jakou potřebují podporu pro splnění cílů nadcházejícího školního roku. Příkladem je aktivní zapojení školy ve vzdělávacím programu Evropské unie Erasmus. Zúčastnění pedagogové z něj vycházejí například při realizaci výuky metodou CLIL (integrace výuky vybraných předmětů a anglického jazyka) na prvním stupni. Nejméně jednou ročně jsou pořádány vzdělávací akce pro všechny pedagogy.

Materiální podmínky umožňují naplňovat výstupy školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání i pro zájmové vzdělání. V budově školy jsou vedle kmenových učeben i vybavené odborné učebny (počítačové učebny, tělocvičny, cvičná kuchyňka, dílna, učebna chemie a fyziky, přírodopisu, zeměpisu a další). V některých třídách byly umístěny interaktivní tabule nebo dataprojetory, učitelé je ve výuce efektivně využívali. K podnětnosti ve výuce přispívaly přehledy učiva, nástěnné tabule apod. umístěné na stěnách ve třídách.

Správa prostředků informačních a komunikačních technologií je dobře zabezpečena. Škola nově zavedla digitální systém rezervace počítačových učeben, který umožňuje dálkový přístup. Tím si mimo jiné vytvořila předpoklady pro přesnější evidenci využívání počítačové

podpory výuky a její následné plánovité usměrňování. Zatím má vedení školy o této formě práce jen obecný přehled.

Od roku 2012 je školní zahrada certifikována jako Přírodní zahrada, výrazně přispívá k účinné ekologické výuce.

Školní družina má dvě samostatné místnosti pro dvě oddělení a dále využívá dvě kmenové třídy. Všechny místnosti jsou rozděleny na dvě části (jedna slouží k odpočinku). Vybavení materiálem, nábytkem a pomůckami včetně výpočetní techniky je na velmi dobré úrovni.

Vstup do školy byl v průběhu inspekční činnosti zabezpečen proti vniknutí cizích osob. Bezpečnost žáků byla v době inspekční činnosti zajištěna.

V souladu s jedním ze strategických cílů uvedených v koncepci škola dlouhodobě usiluje o zlepšení informovanosti a otevření se veřejnosti. Spolupráce například s Klubem rodičů a společné pořádání akcí jako ples, pěší turistika, zahradní slavnosti ke splnění uvedených záměrů úspěšně přispívají. Zřizovatel podporuje školu finančně, zapůjčuje sál na ples, pomáhá s pořádáním dalších aktivit. Škola spolupracuje se sportovními oddíly (využívání sportovišť, pořádání přespolního běhu, dopravní cykloturistické výlety a akce zaměřená na bezpečnost v dopravě po městě). Místní firmy poskytují škole finanční dary.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pozornost, kterou vedení školy věnuje výukovým cílům, se v hospitovaných hodinách projevila především v tom, že všichni vyučující v úvodu hodin neopomněli cíle hodiny formulovat. Ve třídách druhého stupně se však často jednalo spíše o seznámení žáků s plánovaným průběhem výuky a jen asi v polovině hodin byly cíle vyjádřeny tak, aby učiteli i žákům umožnily v závěru hodin splnění záměrů konkrétně zhodnotit. Současně však úvod všech vyučovacích hodin žáky vhodně motivoval. Společně s účinným povzbuzováním a dodáváním sebedůvěry dobře zvládnuté zahájení hodin přispělo k tomu, že všichni se ochotně zapojili do práce a že se vydrželi koncentrovat po celou dobu výuky.

Velmi často byla využívána skupinová práce. Až na ojedinělé výjimky, kdy bylo seskupení žáků pouze formální a jedinci ve skupinách pracovali spíše samostatně, byla tato forma činnosti velmi účinná. Členové všech skupin mezi sebou bez problémů spolupracovali. Bylo zřejmé, že žáci jsou tímto způsobem zvyklí pracovat. Měli dobré pracovní návyky, do všech činností se pouštěli bez zbytečných odkladů a nedožadovali se dodatečného vysvětlení. Jen výjimečně rušili pedagogové žáky nadbytečným komentářem. Ve velké většině ostatních případů efektivně kontrolovali a usměrňovali práci žáků individuálně.

Zadání samostatných prací byla vždy promyšlená. Vyučujícím se dařilo plnit záměr předkládat je žákům tak, aby je práce zaujala. Všichni pedagogové byli seznámeni s doporučeními pro úpravu výuky pro žáky vyžadující podporu. Se znalostí aktuálních schopností žáků k těmto doporučením přihlíželi především při úpravách organizace činností. Pro žáky, kteří ukončili práci nejrychleji, měli často připravena dodatečná zadání. Spíše výjimečně však učitelé využívali možnost zvýšit účinnost diferenciaci výuky zařazením upravených náročnějších zadání pro úspěšné žáky.

Kontrolu splněných úkolů většinou pedagogové organizovali účelně. Jen výjimečně byla společná kontrola zdlouhavá, pohotovější jedinci museli čekat na ostatní a méně úspěšní měli na efektivní práci s chybou málo času. Ojediněle po zadání samostatné práce, která vyžadovala grafické řešení, následovalo jen ústní ověření správnosti, což nerespektovalo potřeby žáků preferující vizuální percepci.

Při výkladu nového učiva postupovali učitelé většinou důsledně logicky, od známého k neznámému a s využitím zkušeností žáků. S detailní znalostí možností případných dílčích nepochopení upozorňovali učitelé žáky na problematické pasáže a vedli žáky k samostatnosti při osvojování učiva.

V závěru vyučovacích hodin bylo téměř vždy zařazeno stručné shrnutí učiva a zhodnocení práce. Ve třídách prvního stupně byl žákům vždy poskytnut prostor i pro vlastní hodnocení případně pro zhodnocení práce spolužáka. Již i mladší žáci dokázali stručně, taktně a objektivně zhodnotit například své spolupracovníky při skupinové práci.

V několika hodinách na druhém stupni byla zaznamenána jen průměrná účinnost výuky. Vysvětlování příčinných souvislostí při osvojování nové látky nebylo důsledné, chybělo efektivní užití názorných materiálů, závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce.

Již uvedeným častým povzbuzováním, uplatňováním pochval a vstřícností všichni pedagogové uvědoměle podporovali příznivou pracovní atmosféru. Tento přístup často doplňovali požadavkem na důsledné plnění uložených úkolů a dodržování vzájemně dohodnutých pravidel. Výsledkem byl zřejmý pocit bezpečí žáků, který měl příznivý vliv na celkovou efektivitu výuky.

Při všech sledovaných činnostech ve školní družině panovala velice příznivá atmosféra. Spontánní odpočinkové činnosti umožnily všem žákům odpočívat nebo si hrát. Pravidelně byl zařazován pobyt venku. Tvořivé činnosti byly organizovány plánovitě a nápaditě, účastníci se do nich ochotně zapojovali.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení vzdělávacích výsledků žáků školy není omezeno jen na pravidelné souhrnné hodnocení při jednání pedagogické rady. Vlastní zjišťování výsledků žáků škola ve sledovaném období realizovala čtvrtletními a pololetními písemnými pracemi. Z kontrolních prací jsou vytvářeny přehledy s vyhodnocením jevů a následným zapracováním do plánu učiva v oblastech, kde jsou zjištěny nedostatky. Vyučující si také navzájem vyměňují informace, koordinují zadávání samostatných prací ve vybraných předmětech, radí se v předmětových komisích a metodických orgánech.

Účinnou zpětnou vazbu přináší škole také pravidelné testování prostřednictvím komerčního subjektu. Při analýze výsledků testování z obecných studijních předpokladů, českého jazyka a matematiky, se vedení školy zaměřuje na posouzení přínosu výuky ke zlepšení výsledků. Také na základě výsledků z tohoto testování škola přijímá opatření.

Ke dni inspekční činnosti vzdělávala škola 59 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro 24 žáků vypracovala individuální vzdělávací plány na základě doporučení školského poradenského zařízení. Na základě zjištění předchozí inspekční činnosti přijalo vedení školy několik opatření s cílem důsledného naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků. V průběhu hospitovaných hodin bylo patrné, že vyučující mají přehled o potřebách jednotlivých žáků a naplňují je. V tomto smyslu byla tedy přijatá opatření účinná.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťuje výchovná poradkyně, školní metodička prevence, školní psycholožka a školní speciální pedagožka. Kompetence jednotlivým specialistkám jsou jednoznačně stanoveny. Všechny navzájem úzce spolupracují a svoji činnost pravidelně koordinují v rámci schůzek s vedením školy. Promyšleně jsou organizovány aktivity předcházení školní neúspěšnosti, a to již pro děti před zahájením školní docházky. V rámci aktivity Školička pro předškoláky, které se účastní děti se svými rodiči, dochází k seznamování se školním prostředím, upevňují se dovednosti a znalosti

pro úspěšný vstup do první třídy. Dále mohou žáci pracovat v Klubu domácích úkolů pod dohledem výchovné poradkyně a za spolupráce ostatních vyučujících.

Pro nastavení zdravých sociálních vztahů v nově vznikajících třídách se osvědčily adaptační kurzy či adaptační projektové dny pro žáky šestého ročníku. V rámci nespecifické prevence vede škola žáky k osvojení si návyků zdravého životního stylu a udržitelného rozvoje. Široká nabídka zájmových aktivit podporuje žáky ve smysluplném využívání volného času. Ve školním roce 2018/2019 je to celkem 12 kroužků v 18 skupinách. V případě potřeby mohou žáci využít schránku důvěry, většinou však upřednostňují při řešení problémů osobní kontakt s pracovníky školního poradenského pracoviště a třídními učiteli. Efektivně je nastavena činnost žakovské rady pod vedením výchovné poradkyně. Jejím prostřednictvím se žáci podílejí na životě školy, organizování projektů a zároveň získávají užitečné zkušenosti.

Škola věnuje cílenou pozornost zjišťování objektivního stavu v oblasti rizikového chování žáků. Efektivita preventivního programu školy a účinnost realizovaných aktivit specifické i nespecifické prevence jsou každoročně podrobně vyhodnocovány. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků je nastavena tak, aby byli nejen informováni o případných problémech a možných strategiích řešení, ale také na řešení vzniklých problémů participovali. Oslovení rodiče však nejsou vždy ochotni spolupracovat, popřípadě dodržet dohodnutá pravidla spolupráce. Na základě šetření na druhém stupni ve spolupráci s externím subjektem byly identifikovány nejproblematictější oblasti (fyzická a verbální agresivita, krádeže a poškozování majetku mimo školu). V návaznosti na externí šetření a vlastní zjištění byly realizovány preventivní aktivity, konzultace a podpůrné terapie. V posledním období se škola zaměřila na snižování výskytu agresivních projevů žáků na obou stupních základní školy a řešení nekázně, neprospěchu, neplnění školních povinností, sebepoškozování a počátečních stádií šikany. Vlastními silami realizovala škola preventivní programy Co je šikana, jak se mohu bránit a Kyberšikana – týká se to i tebe. Zároveň probíhala cílená systematická práce se třídami, ve kterých byly identifikovány narušené sociální vztahy, a s tematicky zaměřenými skupinami žáků. Realizované strategie byly alespoň částečně úspěšné. Prokazatelně pozitivní zlepšení vztahů zaznamenala škola například ve třídách šestého ročníku, do kterých byli žáci promyšleně rozřazeni nejen na základě přiznaných podpůrných opatření, ale i v souvislosti s řešením šikany. Účelně je v této oblasti využívána spolupráce s externími subjekty.

Škola se dlouhodobě zaměřuje mimo jiné i na environmentální výchovu. Je členem ekologické organizace M.R.K.E.V., Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Klubu ekologické výchovy. Již počtvrté získala ocenění jako Škola udržitelného rozvoje 1. stupně. Velmi dobře je zpracován systém dopravní výchovy (návštěvy dopravních hřišť, pořádání dopravní soutěže, cykloturistické výlety).

Pro žáky je pořádáno velké množství různých soutěží. Úspěšní reprezentanti školy získávají ocenění na předních místech v okresních a krajských kolech a také v celorepublikovém kole.

Závěry

Vývoj školy

- od 1. 8. 2015 došlo ke změně ve funkci ředitele školy a následně mimo jiné i ke změně v řízení organizace (byl ustaven jen jeden zástupce ředitele školy)

Silné stránky

- účinné uplatňování různých forem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

- systematické využívání vzájemných hospitací vyučujících
- realizace efektivních výchovných a vzdělávacích strategií ve třídách prvního stupně včetně účinně prováděného hodnocení a sebehodnocení

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- absence účinné diferenciacie výuky ve vztahu k úspěšným žákům

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zvýšit celkovou efektivitu výchovných a vzdělávacích strategií, sjednotit přístup vyučujících k jejich využívání ve všech ročnících

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola porozumění, platný od 1. 9. 2017
2. Školní vzdělávací program školní družiny při Základní škole Bratrství Čechů a Slováků, platný od 1. 9. 2017
3. Jmenovací dekret čj. MUBPH 12501/2015, s účinností od 1. 8. 2015 na dobu neurčitou, ze dne 23. 6. 2015
4. Koncepce rozvoje příspěvkové organizace 2015-2021
5. Výchovně vzdělávací plán školy, školní rok 2018/2019 (součástí je plán DVPP)
6. Záписы ze schůzek předmětových komisí, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
7. Testování SCIO 2016/2017, 2017/2018 a 2018/2019
8. Rozvrhy hodin a rozvrh dozorů nad žáky, školní rok 2018/2019
9. Materiály školního poradenského pracoviště, školní rok 2018/2019
10. Školní řád, platný od 1. 9. 2018
11. Vnitřní řád školní družiny, platný od 1. 9. 2016
12. Vnitřní řád školní jídelny, platný od 15. 8. 2018
13. Školní matrika, školní rok 2018/2019
14. Třídní knihy, školní rok 2018/2019
15. Záписы z jednání pedagogické rady, školní rok 2018/2019
16. Záписы ze schůzek žákovské rady ve školním roce 2017/2018
17. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v základní škole, s účinností od 1. 9. 2016
18. Kniha školních úrazů vedená od školního roku 2016/2017 ke dni kontroly

19. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2017/2018, ze dne 30. 8. 2018
20. Hospodářská a účetní dokumentace školy, rok 2018 a 2019
21. Personální dokumentace, školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu	Miroslav Pospíšil v. r.
Ing. Václav Čech, školní inspektor	Václav Čech v. r.
Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka	Ludmila Dobalová v. r.
Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice	Bohuslava Dvořáková v. r.
Mgr. Eva Kořínková, přizvaná osoba – odborník na speciální pedagogiku	Eva Kořínková v. r.

V Jihlavě 13. 3. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Michal Zicháček, Ph.D., ředitel školy	Michal Zicháček v. r.
---	-----------------------

V Bystřici pod Hostýnem 19. 3. 2019